

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент територіальних громад

Освітня програма «Географія»

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “15” 09 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Менеджмент територіальних громад
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	доцент Закутинська Ірина Іванівна
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	irina.zakutynska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	2 години, щотижня
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Менеджмент територіальних громад» є вибірковою навчальною дисципліною для студентів спеціальності 106 Географія. Дана дисципліна акцентує увагу на практичних аспектах організації діяльності територіальних громади умовах децентралізації.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання дисципліни є набуття студентами теоретичних навичок щодо засад діяльності територіальної громади та вміння самостійно готувати, розробляти документи на місцевому та організаційному рівнях, приймати обґрунтовані управлінські рішення.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити аналіз діяльності територіальних громад, визначати їх слабкі сторони та перспективні напрями розвитку і підвищення конкурентоспроможності; - складати та проводити опитування; - розробляти стратегічні плани та стратегії розвитку громад; - здійснювати моніторингу та оцінки процесу реалізації стратегії та планів. 	
4. Компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів. - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів. - Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства. - Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах. 	
5. Результати навчання	
<ul style="list-style-type: none"> - Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні. - Поглиблені знання принципів стійкого регіонального розвитку, здатність планувати, організувати та реалізувати оптимізаційні заходи в практичній природоохоронній, туристичній діяльності та у процесі зонування міських та сільських територій. - Оцінювати роль України в світі, знати і пояснювати особливості просторової організації природи, населення і господарства України. - Застосовувати знання теоретичних і методологічних основ географічних наук для моніторингу і оцінки природних умов, порівняльно-географічного аналізу розвитку економіки, населення, соціальної сфери держав світу та України. 	
6. Організація навчання курсу	

Обсяг курсу				
Вид заняття			Загальна кількість годин	
лекції			24	
практичні			36	
самостійна робота			120	
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
VII	106 Географія	4	Нормативний	
Тематика курсу				
Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Вплив глобалізації на планування розвитку громад.	Лекція, практ. робота	Практичне заняття / 2	5	1 тиждень навчання
Тема 2. Місцевий економічний розвиток та його еволюція.	Лекція, практ. робота	Практичне заняття / 2	5	1 тиждень навчання
Тема 3. Планування місцевого сталого розвитку.	Лекція, практ. робота	Практичне заняття / 2	5	2 тиждень навчання
Тема 4. Методика планування розвитку громад.	Лекція, самост. робота, практ. робота	Практичне заняття / 2 год Тестування, самостійна робота	5	3 тиждень навчання
Тема 5. Конкурентоспроможність та розвиток території	Лекція, самост. робота, практ. робота.	Практичне заняття / 2 год	5	4 тиждень навчання
Тема 6. Інноваційні підходи в залученні громади до процесів планування місцевого розвитку.	Самостійна робота, практ. робота	Практичне заняття / 2 год Тестування, самостійна робота	5	5 тиждень навчання
Тема 7. Діагностика стану територіальної громади як основа планування її розвитку.	Лекція, самост. робота, практ. робота.	Практичне заняття / 2 год Тестування, самостійна робота	5	6 тиждень навчання
Тема 8. SWOT-аналіз та його застосування.	Самостійна робота, самост. робота, практ. робота.	Практичне заняття / 2 год Тестування, самостійна робота	5	7 тиждень навчання
Тема 9. Стратегічне	Лекція,	Практичне заняття	5	8 тиждень

планування розвитку громади.	самост. робота, практ. робота.	/ 2 год Тестування, самостійна робота		навчання
Тема 10. Взаємозв'язок стратегічних і генеральних планів міст з регіональним розвитком.	Самостійна робота, практ. робота	Практичне заняття / 2 год Тестування, самостійна робота	5	9 тижень навчання
Тема 11. Законодавчі аспекти просторового планування розвитку міст.	Лекція, самост. робота, практ. робота.	Практичне заняття / 2 год Тестування, самостійна робота	5	10 тижень навчання
Тема 12. Світові тенденції та практика просторового розвитку міст та міських агломерацій.	Самостійна робота, практ. робота	Практичне заняття / 2 год Тестування, самостійна робота	5	11 тижень навчання

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	максимально 50 балів студент отримує під час проведення практичних занять; ще 50 балів студент отримує за складання екзамену.
Вимоги до письмової роботи	екзаменаційний білет містить 50 тестових завдань. Вага 1 питання – 1 бал.
Практичні заняття	Кожне практичне заняття оцінюється в 5 балів. В кінці семестру виставляється середньозважена оцінка за всі заняття. Вага оцінки за практичні заняття - 80 % від оцінки допуску. Ще 10% - це вага оцінки за самостійну роботу (розраховується як середньозважена за всі види роботи), ще 10 % - це вага оцінки за індивідуальну роботу (5-бальна шкала).
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практичних заняттях отримати не менше 25 балів, а також, обов'язково захистити індивідуальну роботу країнознавчого характеру згідно обраної тематики (Оцінка геополітичного положення держави).

8. Політика курсу

Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача

інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

1. Борщ Г.А., Вакуленко В.М., Гринчук Н.М., Дехтяренко Ю.Ф., Ігнатенко О.С., Куйбіда В.С., Ткачук А.Ф., Юзефович В.В. Ресурсне

- забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навч. посіб. К.: 2017. 107 с.
2. Структурно-інституціональні трансформації та економічна безпека держави: Монографія / [За заг. ред. О.С. Власюка, А.. Мокія].- Львів: Априорі, 2012.-836 с.
 3. Статистичний збірник «Регіони України» 2018. Частина 1. [Електронний ресурс] / Держ. служба статистики України. - Київ, 2018. -Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/11/zb_rulch2018.pdf
 4. Статистичний збірник «Регіони України» за 2018 рік / Державний комітет статистики України; за ред. 1. Є. Вернера. Ч.2 - Київ, 2018.-С. 16, 168.

Додаткова

1. Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні URL: http://surdp.eu/uploads/files/SP_OTG_Methodology_UA.pdf
2. Алфьоров С.В. Особливості устрою та функціонування територіальних громад країн- членів ЄС. Збірник наукових праць. 2013. №37. С. 181-189.
3. Бак Н.А. Фінансові джерела сталого розвитку територіальних громад в Україні. Фінансові інструменти сталого розвитку економіки: матеріали І міжнародної науково-практичної конференції (20 березня 2018 р.). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. 240 с.
4. Гончаренко М.В. Механізми формування фінансових ресурсів територіальних громад в умовах децентралізації. Актуальні проблеми державного управління. 2017. №2(52). С. 1-7.
5. Данилишин Б. М., Пилипів В. В. Децентралізація у країнах ЄС: уроки для України Регіональна економіка 2016, №1 С. 5-11.
6. Колодій О.М. Досвід децентралізації у Франції Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2018. Том 29 (68). №1. С. 194-196.
7. Коломієць І.Ф., Пелехатий А.О. Теоретико-практичні аспекти формування об'єднаних територіальних громад в Україні. Науковий журнал «Економіка України». 2017. 4 (665). С. 46-55
8. Корнєва О.В. Основні проблеми проведення реформи децентралізації в Україні у 2014-2018 роках. Порівняльно-аналітичне право. 2018. №3. С. 68-69.
9. Куценко Т.Ф., Дударенко Є.Ю. Об'єднані територіальні громади в Україні: короткий аналітичний огляд. Економіка та держава. 2017. №3. С. 64-70.
10. Хрупович С.Є., Подвірна Т.В. Фінансова спроможність бюджетів об'єднаних територіальних громад. Економіка і суспільство. 2017. №13.

С. 1259-1263.

11. Кіро О.С. Еволюція теорій регіонального розвитку в економічній науці/ О.С. Кіро / Вісник соціально-економічних досліджень, 2010.- №38. -С.72-83.
12. Кругман П. Пространство, Последний рубеж/ П. Кругман // Пространственная экономика, 2005.-№3,-С. 121-126.
13. Интегрируя в экономику знания и климат. За что дали Нобелевскую премию по экономике 2018 году. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://112.ua/statji/integriruya-v-ekonomiku-znaniya-i-klimat-za- chto-dali-nobelevskuyu-premiyu-po-ekonomike-v-2018-godu-465229.html>
14. Куриляк М Ю. Територіалізація і територіальний капітал в системі регіональної політики Європейського Союзу [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ecn/article/view/3360>
15. Сталий розвиток-XXI століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2018: [монографія]; за наук.ред. проф. Хлобистова Є.В.- Черкаси: Чабаненко Ю., 2018.-с. 269-270.
16. Національні та глобальні детермінанти економічного зростання України: наукова доповідь / за ред. д.е.н. І. М. Бобух; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». - Електрон. дані.-К., 2018.-390с. - [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://ief.org.ua/docs/sr/299.pdf>
17. Потенціал ендogenous зростання економіки України : монографія / М. І. Скрипниченко, Т. І. Приходько, В. Р. Сіденко; ред.: М. І. Скрипниченко; НАН України, Ін-т економіки та прогнозування.-К., 2010.-435 с
18. Шульц С. Л. Економічний простір України: формування, структурування та управління.. -Львів: ІРД НАН України, 2010. -390 с.
19. Проект Закону про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року. URL:http://search.ligazakon.ua/_doc2.nsf/1link1/JH6YFO OA.html
20. World Economic Forum. The Inclusive Development Index 2018. Summary and Data Highlights. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Forum_IncGrwth2018.pdf
21. Зовнішня трудова міграція населення України. Статистичний бюлетень за 2015-2017 роки / Ринок праці/ Публікації/ Статистична інформація/ Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
22. Возняк Г. В. Вплив бюджетної децентралізації на економічне зростання регіонів України: статистичне оцінювання / Г. В. Возняк // Проблеми економіки. 2017.-№2.-С. 154-160.
23. Пйонтко Н. Б. Зарубіжні моделі фінансового вирівнювання та перспективи їх упровадження в Україні / Н. Б. Пйонтко // Бізнесінформ.-2015.-№9.-С.43-54

24. Сторонянська І. З. Особливості фінансового вирівнювання розвитку територій в умовах бюджетної децентралізації/ І. З. Сторонянська, Л. Я. Бенювська /І Фінанси України. - 2018.-№6. - С. 58-74.
25. Екологічні паспорти областей України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://menr.gov.ua/content/ekologichni-pasporti-regioniv.html>
26. Стале природокористування у Карпатському регіоні України: оцінка, проблеми, перспективи (наукова доповідь) / [В. С. Кравців, П. В. Жук, О. І. Гулич, І. А. Колодійчук, В. О. Полюга та ін.]; В НАН України. Інститут регіональних досліджень; [наук. ред. В. С. Кравців]. Львів, 2014.-С. 40.
27. Долішній М. І. Наукові здобутки регіоналістики її проблеми і перспективи розвитку // Соціально-економічні дослідження в перехідний період: Досвід Європейського Союзу та його адаптація до умов України: Зб. наук. пр. /НАН України, ІРД, Львів 2002.
28. Изард У. Методы регионального анализа: введение в науку о регионах. - М., 1996.

<https://decentralization.gov.ua/areas/0342/gromadu>

Викладач _____ Ірина Закутинська